

RAADSVOORSTEL

Rv. Nr.: RV 24.0012

Vertrouwenscommissie d.d.: 28 februari 2024

Naam programma:

1. Bestuur en Dienstverlening

Onderwerp:

Vaststellen profielschets voor nieuwe burgemeester van Leiden

Doel:

Voorgesteld wordt om de door de vertrouwenscommissie (hierna: commissie) opgestelde profielschets voor de nieuwe kroonbenoemde burgemeester van Leiden vast te stellen. De profielschets wordt gebruikt als tekst voor de werving en selectie van de nieuwe burgemeester van Leiden. Daarnaast vormt de profielschets het ijkpunt voor de periodieke gesprekken met de burgemeester over haar/zijn functioneren.

Kader:

- Grondwet (art. 131)
- Gemeentewet (art. 61 en 61a)
- Circulaire benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Verordening vertrouwenscommissie (her)benoeming, en klankbordgesprekken burgemeester Leiden 2020

Achtergrond:

Iedere gemeente kent een burgemeester. Dit is in de Grondwet en de Gemeentewet vastgelegd. Daarnaast heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) in de circulaire de gang van zaken omtrent de kroonbenoeming geregeld. Daarin is ook opgenomen dat een profielschets moet zijn opgesteld, op basis waarvan een kandidaat zicht kan krijgen op de eisen, wensen, verwachtingen en competenties die ten aanzien van de te werven burgemeester worden gesteld. Daarnaast is het doel van de profielschets om kandidaten te prikkelen om te solliciteren. Overigens is aanvullend aan de profielschets ook het verslag van de behandeling van de profielschets in de raad onderdeel van de vacature.

De profielschets is het vertrekpunt voor de commissaris van de Koning van Zuid-Holland (hierna: CdK) voor de voorbereiding van de selectie. Hij kan de gemeenteraad in de raadsvergadering van 7 maart, de zogenaamde profielschetsvergadering, bevragen over de profielschets, waarna de profielschets door de raad wordt vastgesteld en aangeboden aan de CdK. De commissie voert de selectiegesprekken met de kandidaten op basis van de profielschets. Uiteindelijk is de profielschets ook de basis voor de raad om, aan de hand van het verslag van bevindingen en het advies van de commissie, te besluiten over de aanbeveling tot benoeming van de burgemeester.

Overwegingen:

Na de aankondiging door Henri Lenferink dat hij per 1 september 2023 stopt als burgemeester van Leiden, heeft de raad op 6 april 2023 de nieuwe samenstelling van de commissie benoemd om het proces om te komen tot een nieuwe burgemeester namens de raad verder voor te bereiden.

Op 11 mei 2023 heeft de commissie de raad geïnformeerd over de keuze om eerst op zoek te gaan naar een waarnemend burgemeester. Hierdoor kan een zorgvuldig proces worden doorlopen voor de kroonbenoeming van een nieuwe burgemeester.

Op 6 juli 2023 heeft de commissie bericht dat de CdK Peter van der Velden heeft voorgedragen als de waarnemend burgemeester van Leiden, mede op basis van een beknopt profiel dat door de commissie is opgesteld. Op 1 september is Van der Velden begonnen.

De commissie is daarna begonnen met de voorbereidingen om te komen tot een profielschets voor de nieuwe burgemeester, hierbij extern ondersteund door Necker en Citisens. Uiteindelijk heeft de commissie er voor gekozen om zoveel mogelijk mensen, organisaties en instellingen de kans te geven om input te leveren voor de profielschets. Hierover is de raad op 20 november geïnformeerd.

Vanuit de stad is in de periode tussen 20 november en 10 december 2023 veel input geleverd. De vragenlijst is door 2032 inwoners van Leiden (excl. dubbele invullers) ingevuld. Dat was via de digitale kanalen, de bestaande participatieplatforms en panels. De vragenlijst is ook op papier ingevuld via de Stadskrant, in openbare gebouwen en in winkelcentra. Gezien vergelijkbare onderzoeken in andere gemeenten, is dit een goede respons in verhouding tot het inwoneraantal. De respons laat een redelijke verdeling zien over de wijken. Door 85 inwoners is de Engelse versie van de vragenlijst ingevuld. Een Engelstalige vragenlijst is een noviteit. Een verdere toelichting op het onderzoek staat in de bijgevoegde onderzoeksrapportages van Citisens (bijlage 2 en 3).

De vragenlijst voor inwoners is ook verspreid onder de ambtenaren van de gemeente Leiden. Hierbij is eveneens een mooi resultaat bereikt met 143 deelnemers. Ook hierover zijn onderzoeksrapportages bijgevoegd (bijlage 4 en 5).

Met een aparte vragenlijst zijn 160 organisaties, instellingen en verenigingen in Leiden en omgeving benaderd. Deze vragenlijst is ook beschikbaar gesteld via de digitale kanalen. Er zijn uiteindelijk 14 reacties ontvangen. De vragenlijst en de reacties zijn in bijlage 6 en 7 weergegeven.

Naast deze vragenlijsten is tijdens de procedure één brief met input ontvangen van een organisatie/inwoner. Deze input is meegenomen in bovenstaande bijlage.

In tweetallen zijn de leden van de commissie in gesprek gegaan met 14 stakeholders, organisaties en personen in Leiden met wie de burgemeester veel samenwerkt. De verslagen van de gesprekken zijn in bijlage 8 samengevoegd. Ten slotte is ook input aangeleverd door de tien fracties uit de gemeenteraad (bijlage 9).

Van enkele gesprekspartners is deels input ontvangen die door hen als geheim is gekwalificeerd. Deze informatie is daarom niet bijgevoegd, maar wel meegewogen door de commissie bij het opstellen van de profielschets.

Alle input is door de commissie gebruikt om uitgebreid met elkaar te spreken over de gewenste profielschets. Het is mooi om te constateren dat de input veel overeenkomsten laat zien. De input die door meerdere personen en organisaties is aangedragen, heeft een plek gekregen in de profielschets. De commissie heeft daardoor een complete, afgewogen en gedragen profielschets kunnen opstellen en heeft er vertrouwen in dat hiermee de burgemeester, de enthousiaste aanvoerder, gevonden kan worden die Leiden zoekt.

De profielschets bestaat uit een aantal onderdelen:

1. Context van de gemeente
2. Uitdagingen voor de burgemeester
3. Wat die uitdagingen van de burgemeester vragen
4. Gewenste vaardigheden, competenties, persoonlijkheid
5. Overige wensen en criteria

In het raadsvoorstel of in het raadsbesluit is geen samenvatting van de profielschets opgenomen, omdat dit geen recht doet aan het zorgvuldige proces waarmee de integrale tekst in de profielschets tot stand is gekomen. Twee uitdagingen voor Leiden en voor de nieuwe burgemeester staan centraal in de profielschets: samen werken aan een hechte stad en samen meters maken voor stad en regio en daarnaast verdient de rol van de burgemeester voor veiligheid en leefbaarheid bijzondere aandacht.

Planning en vervolg:

Nadat de raad het profiel heeft vastgesteld, wordt de advertentie over de vacature geplaatst in de Staatscourant en op de websites van het ministerie van BZK en de CdK. De vacature staat drie weken open. Op de website van de gemeenteraad komt ook een vacaturepagina met daarop de profielschets, het (beeld)verslag van de profielschetsvergadering en andere informatie die voor kandidaten van belang is.

De CdK ziet toe op een ordelijk verloop van het gehele proces en rapporteert over de uitvoering van de procedure rechtstreeks aan de minister van BZK. Na de sluitingstermijn vindt de feitelijke selectie plaats door de vertrouwenscommissie in afstemming en na de voorbereiding door de CdK. De raad stelt uiteindelijk de aanbeveling voor de burgemeester vast met daarop de namen van de twee beste kandidaten. De eerste kandidaat moet volgens de raad burgemeester worden en die naam wordt als enige ook openbaar gemaakt. Dit besluit staat gepland in juli 2024. Daarna stuurt de CdK de aanbeveling met zijn advies naar de minister van BZK, die de kandidaat spreekt en laat screenen. Uiteindelijk wordt de voordracht besproken in de ministerraad alvorens de benoeming bij Koninklijk besluit bekend wordt gemaakt. Naar verwachting wordt de nieuwe burgemeester in september 2024 door de CdK beëdigd in de raad.

Financiën:

Het budget voor de werkzaamheden van de vertrouwenscommissie past binnen het beschikbare budget van de gemeenteraad, dat is vastgesteld met de programmabegroting 2024. Hieronder vallen ook de kosten voor de profielschets en voor de consultatie van de stad.

Kansen en risico's:

Een risico dat zich kan voordoen is dat er geen geschikte kandidaten reageren of geselecteerd kunnen worden op basis van de profielschets. In dat geval beraadt de raad zich in overleg met de vertrouwenscommissie en de CdK op te nemen vervolgstappen.

Evaluatie:

Niet van toepassing

Inspraak/participatie:

Zie eerder in dit raadsvoorstel.

Communicatie

Na de besluitvorming door de raad wordt de profielschets via de website van de gemeenteraad beschikbaar gesteld voor belangstellenden. Daarnaast worden de inwoners en andere gesprekspartners persoonlijk geïnformeerd als ze hebben aangegeven op de hoogte te willen worden gehouden.

Vervolgens breekt een periode aan waarin niet gecommuniceerd wordt over de werkzaamheden van de commissie, omdat in de fase van de selectie volstreekte geheimhouding aan de orde is. Na de selectieprocedure en als de raad heeft besloten tot de aanbeveling tot benoeming van de burgemeester wordt weer voor het eerst gecommuniceerd over de procedure.

Bijgevoegde informatie:

- Bijlage 1: Profielschets voor nieuwe burgemeester van Leiden
- Bijlage 2: Rapportage Citisens MijnBurgemeester gemeente Leiden inwoners
- Bijlage 3: Rapportage Citisens MijnBurgemeester gemeente Leiden inwoners – antwoorden open vragen
- Bijlage 4: Rapportage Citisens MijnBurgemeester gemeente Leiden ambtenaren
- Bijlage 5: Rapportage Citisens MijnBurgemeester gemeente Leiden ambtenaren – antwoorden open vragen
- Bijlage 6: Vragenlijst organisaties, instellingen en verenigingen
- Bijlage 7: Input van organisaties, instellingen en verenigingen
- Bijlage 8: Input van stakeholders
- Bijlage 9: Input van raadsfracties

RAADSBESLUIT:

De raad van de gemeente Leiden:

Gezien het voorstel van de vertrouwenscommissie (Raadsvoorstel RV 24.0012) van 28 februari 2024,

BESLUIT

1. De door de vertrouwenscommissie opgestelde profielschets voor de nieuwe burgemeester van Leiden vast te stellen met de onderdelen:
 - a. Leiden zoekt een nieuwe burgemeester;
 - b. Wat voor burgemeester willen we?;
 - c. Een toekomstbestendige stad:
 - I. Samen werken aan een hechte stad
 - II. Samen meters maken voor stad en regio
 - III. Jouw rol voor veiligheid en leefbaarheid;
 - d. Dit is Leiden;
 - e. Samen het beste voor de stad.

Gedaan in de openbare raadsvergadering van 7 maart 2024,

de griffier,

dhr. G.F.C. van Leiden

de voorzitter,

dhr. P.A.C.M. van der Velden